

Handläggare
Eva-Lis Brinkensten
Telefon: 08-508 09 304**Till**
Östermalms stadsdelsnämnd
2015-08-30

Om cykel-, hund- och rökfri zon på Karlaplan

Svar på medborgarförslag

Förvaltningens förslag till beslut

Medborgarförslaget besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Christina Klang
stadsdelsdirektörThérèse Rosén
avdelningschef

Sammanfattning

Ett medborgarförslag om att införa rök-, cykel-, samt hundförbud vid Karlaplan har inkommit till Östermalms stadsdelsnämnd.

Förslagsställaren anser att cyklande i Karlaplans inre ring utgör en risk för lekande barn. Personen efterlyser också skyltarna med hundförbud som suttit där tidigare då denne önskar att det skulle gå att sätta sig på gräsmattan utan risk att sätta sig på hundbajs. Slutligen vill förslagsställaren ha rökförbud i ett vidare område runt Karlaplan för att slippa cigarettrok men också minska nedskräpningen i form av fimpar.

Tobakslagen reglerar begränsningar av rökning. Juridiska avdelningen på stadsledningskontoret har tidigare gjort bedömningen att tobakslagen inte förbjuder rökning i parker eller på lekplatser. Stockholms stad kan alltså inte införa ett rökförbud genom de lokala ordningsföreskrifterna, för detta krävs lagändring. Ett hundförbud på allmän plats är inte förenligt med ordningslagen. I Stockholm råder dock koppeltvång liksom en skyldighet att plocka upp efter sin hund. Cykling på Karlaplan är inte tillåtet, eftersom cykel räknas som fordon och det är en gångväg. I bägge fallen, vad gäller hund såväl som cykel, är det en polisiär fråga om dessa regler inte efterlevs.

Bakgrund

Ett medborgarförslag om att införa cykel-, och hundförbud i Karlaplansrondellen samt rökförbud i ett större område runt Karlaplan inkom in till Östermalms stadsdelsnämnd den 18 maj 2018. På stadsdelsnämndens sammanträde den 14 juni beslutades att ärendet skulle lämnas över till förvaltningen för beredning.

Ärendet

Förslagsställaren skriver att Karlaplan är en oas i staden, en pärla som måste värnas och vårdas. Därför föreslår medborgaren att

- cyklar och hundar inte bör vara tillåtna i den inre ringen runt dammen, då dessa är en risk för lekande barn samt att alla ska kunna känna sig trygga där. Men ska också kunna sätta sig på gräsmattan utan att behöva riskera att sätta sig där hundar utträttat sina behov. Förslagsställaren påtalar att det tidigare fanns hundförbudsskyltar på platsen.
- att Karlaplan samt enklaven vid Fältöversten och Styrmansgatan görs rökfri. Enligt förslagsställaren är det många som inte gillar eller tål cigarettök och inte heller alla fämpar på trottoarer och gator som kommer av rökningen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Parkmiljöavdelningen norra innerstaden i samarbete med Fritidsenheten, barn och ungdom.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Cykel räknas som fordon. Det betyder att cyklister skall följa samma regler som alla andra fordonsförare. Att cykla på gångvägar och trottoarer är normalt inte tillåtet om inte skyltning påbjuder något annat. Ett generellt undantag gäller för barn upp till 8 år som av säkerhetsskäl får cykla på trottoarer och gångvägar. Cyklisterna på Karlaplan, och alla andra platser som saknar påbjuden cykelbana, är således hänvisade till ordinarie fordonskörfält. Om reglerna inte efterlevs är detta en fråga för Polisen.

Ett totalt hundförbud på allmän plats är inte förenligt med ordningslagen (1993:1617) (OL) då detta kan ses som ett onödigt tvång på allmänheten eller utgöra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. Enligt ordningslagen kan kommuner genom lokala ordningsföreskrifter införa koppeltvång på allmänna platser för att upprätthålla allmän ordning på offentlig plats. Stockholms stad har i de lokala ordningsföreskrifterna angett att det råder koppeltvång inom kommunen, utom på speciellt utpekade hundrasområden samt i hundrastgårdar. Hundägare i innerstaden skall därtill alltid plocka

upp efter sina hundar på alla offentliga platser. Om detta inte efterlevs är det en polisiär fråga.

De skyltar som förslagsskrivaren frågar efter, röda med en överkryssad hund, var skyltar som tidigare suttit på platsen. Dessa var ogiltiga eftersom de inte visade på de lagar och regler som gäller i dag. Det kan av denna anledning inte sättas upp nya skyltar.

Tobakslagen (1993:581) reglerar vilka inom- och utomhusmiljöer som ska vara rökfria på grund av de hälsorisker och olägenheter som är förbundna med bruk av tobak och exponering för tobaksrök. Enligt tobakslagen är det till exempel förbjudet att röka på skolgårdar och på motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem. Förvaltningen har varit i kontakt med juridiska avdelningen på stadsledningskontoret som gjort bedömningen att tobakslagen inte förbjuder rökning i parker eller på lekplatser. Vidare har stadsledningskontoret gjort bedömningen att Stockholms stad inte kan införa ett rökförbud på till exempel stadens lekplatser genom de lokala ordningsföreskrifterna, utan att detta måste regleras i lag.

Värt att känna till är att regeringen förbereder ett förslag till ny tobakslag (Nya steg mot minskat tobaksbruk, SOU 2016:14) som nyligen varit ute på remiss. I förslaget föreslås rökförbud

- på uteserveringar
 - vid entréer till lokaler och andra utrymmen som allmänheten har tillträde till
 - på områden utomhus som används av resenärer med färdmedel i inrikes kollektivtrafik (till exempel hållplatser och perronger)
 - på inhägnade idrottsplatser, sportarenor och liknande samt
 - på lekplatser som allmänheten har tillträde till.
- Rökförbuden föreslås gälla även e-cigaretter.

Bilaga

Medborgarförslaget